

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

Zašto je Oslobođen Momčilo Perišić?

Marko Attila Hoare

Žalbeno vijeće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju oslobodilo je Momčila Perišića, bivšeg načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije (VJ), koji je prethodno osuđen na 27 godina zatvora za ratne zločine počinjene u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. On je bio jedan od samo šest zvaničnika iz Srbije - Crne Gore koje je Haški sud optužio za ratne zločine u Bosni. Bio je jedini pripadnik vrhovne komande Jugoslavenske narodne armije (JNA) ili VJ ikada optužen za ratne zločine u Hrvatskoj ili Bosni, te jedini oficir JNA iz Srbije ili Crne Gore ikada optužen za zločine počinjene u Bosni. Njegovo oslobađanje znači da do danas Haški sud nije osudio nijednog zvaničnika niti oficira Srbije - Crne Gore, te nijednog pripadnika JNA ili VJ za ratne zločine počinjene u Bosni. Po svim standardima, ovo je ogromna greška Suda. Iako, o tome kakva je to tačno greška, da li je to greška Tužiteljstva ili sudaca, ili oboje, može se diskutovati.

Perišićevo oslobađanje uslijedilo je nakon nedavnih oslobađanja Ante Gotovine i Mladena Markača iz Hrvatske i Ramuša Haradinaja sa Kosova. Ta prethodna oslobađanja izazvala su pravi izljev bijesa kod srbijanskih političara, na primjer predsjednika Tomislava Nikolića, premijera Ivice Dačića i predsjednika Generalne skupštine Ujedinjenih naroda Vuka Jeremića, koji su ih osudili rekavši da su dokaz da je Haški sud antisrpski i/ili politički sud. Zapadni komentatori su se složili u velikoj mjeri; slabo obaviješteni hvalospjev Davida Harlanda, bivšeg šefa civilnih poslova UN-a u Bosni i Hercegovini od 1993. do 1995. godine, u kojem se podržavaju svi stari stereotipi srpskih nacionalista o Haškom sudu i navodnoj antisrpskoj politici Zapada, objavljen je u časopisu *New York Times* i privukao je veliki publicitet čak i kod uglednih izvora. Ljudi koji su očito bili malo zadovoljni sa ne toliko slavnim radom Haškog suda u posljednje dvije decenije sada su izmiljeli sa optužbama protiv njega.

Oslobađajuća presuda tako visokom srbijanskom zvaničniku, nakon oslobađajućih presuda dvojici visoko pozicioniranih Hrvata i jednom kosovskom Albancu, daje nove dokaze - ako su uopće bili potrebni - da Haški sud nije „antisrpski“. Perišić ustvari nije ni prvi ni najviši srbijanski zvaničnik kojeg je oslobodio Haški sud; bivši predsjednik Srbije Milan Milutinović oslobođen je 2009. godine za ratne zločine počinjene nad kosovskim Albancima.

Posljedica ovoga je da je sada Vlada Srbije napravila rapidnu promjenu u svom viđenju Suda. Premijer Dačić (ujedno i predsjednik Socijalističke partije Srbije koju je osnovao

Slobodan Milošević) na oslobađajuće presude Gotovini i Markaču izjavio je: „Ovo potvrđuje tvrdnje onih koji kažu da Haški sud nije sud i da izvršava političke zadatke koji su prethodno zacrtani.“ Ali, njegova reakcija na oslobađanje Perišića je da „negira optužbe za navodnu agresiju Vojske Jugoslavije na Bosnu i Hrvatsku.“ Ovaj drugi zaključak se pojavio i kod Novinske agencije Sense, koja je detaljno pobrojala aktivnosti Haškog suda i koja tvrdi da je „Momčilo Perišić jedini viši zvaničnik iz Srbije i FR Jugoslavije kojeg je osudio Haški sud za zločine u Bosni i Hercegovini. Slobodan Milošević je optužen za te iste zločine, pa se ova presuda može smatrati kao posthumno oslobađanje Miloševića za Sarajevo i Srebrenicu.“

U ovim okolnostima, prirodno je da postoji iskušenje za one na drugoj strani fronta od srpskih nacionalista - one koji su željeli da se srbijanski počinitelji ratnih zločina u Hrvatskoj i Bosni kazne i da žrtve dobiju pravdu - da viču nepravda i sami naprave rapidan zaokret u Dačićevom stilu. Iskušenje, to jest, da kažu su ipak pristalice Miloševića, Šešelja i Tuđmana imale pravo, te da je Haški sud zaista samo kengurski sud čije su presude političke. Ali treba se oduprijeti tom iskušenju, iz pragmatičnih razloga ali i, što je još važnije, principijelnih.

Pragmatično, priznati da je Haški sud kengurski sud čije su presude političke znači predati ogromnu pobjedu onim ekstremistima - srpskim i hrvatskim, desnim i lijevim - koji su podržavali elemente koji su počinili ratne zločine i koji su se uvijek oduprijevali pokušajima Suda da ih kazni. Ipak nije beznačajno to što su se - i u bivšoj Jugoslaviji i na Zapadu - pristalice etničkog čišćenja, fašisti i ekstremisti uporno protivili Sudu, a liberali, demokrate i progresivci ga podržavali. Odbaciti legitimitet Haškog suda i njegovih presuda znači negirati ne samo one presude koje nam se ne sviđaju, nego i sve dobro što je postigao upravo ovaj Sud, uprkos svojim neporecivim brojnim pogreškama. Haški sud je bio prvi međunarodni sud koji je ustanovio da je masakr u Srebrenici čin genocida, te time probio put za priznavanje ove činjenice kod Međunarodnog suda pravde.

Odmah nakon oslobađajućih presuda Gotovini, Markaču i Haradinaju, Haški sud je u decembru prošle godine osudio Zdravka Tolimira, pomoćnika komandanta obavještajne i sigurnosne službe Vojske Republike Srpske (VRS) za genocid, a na suđenju je ustanovljeno da je grupa nad kojom je VRS vršila genocid bila muslimansko stanovništvo Istočne Bosne u cjelini - ne samo Srebrenice - te da su se djela genocida protezala i na Žepu i na Srebrenicu. To je ogroman proboj za pravno priznavanje bosanskog genocida ne samo u Srebrenici. Ako se Perišićeva oslobađajuća presuda odbaci kao politička, onda se potkopava i presuda Tolimiru. Ne možete imati oboje - pozdravljati presude sa kojima se slažete a osuđivati one sa kojima se ne slažete. Haški sud je ili legitiman sud ili ne.

Što nas dovodi do stvari principa: istinski, legitiman sud mora imati pravo i sposobnost donositi oslobađajuće presude, ali i osude. Ako je Haški sud zaista kengurski sud, svi oni koji su optuženi bili bi i osuđeni. Umjesto toga, imamo dokaz istinskog pluralizma, sa panelom sudaca podijeljenih 2-1 i 3-2 u velikim predmetima, kao i Žalbeno vijeće koje poništava odluke Sudskog vijeća. Bez obzira kakvi su njegovi politički stavovi ili osobna naklonost, sudac Theodor Meron, predsjedavajući sudac i u Žalbenom vijeću koje je oslobodilo Gotovinu i Markača i u onom koje je oslobodilo Perišića, i koji je sada pod udarom kritika zbog ovih oslobađanja, u oba predmetaja bio samo jedan

sudac u panelu od pet sudaca iz različitih zemalja. On je bio jedini sudac koji je oslobodio Gotovinu i Markača na jednoj strani, i Perišića na drugoj, ali nije bio član Žalbenog vijeća koje je oslobodilo Haradinaja. Samo još jedan sudac koji je bio član Žalbenog vijeća i u predmetu Gotovina-Markač i Perišić bio je Carmel Agius, koji se snažno protivio oslobađanju Gotovine i Markača, ali je podržao Perišićevo. Sudac Bakone Justice Moloto bio je predsjedavajući i Sudskog vijeća koje je osudilo Perišića i Sudskog vijeća koje je oslobodilo Haradinaja. U prvom slučaju, imao je izdvojeno mišljenje, ali je bio preglasan – to se desilo u septembru 2011. godine, skoro prije godinu i po. Stoga, s poštovanjem se ne slažem sa kolegom Ericom Gordyjem, koji iznosi argument da sve ove oslobađajuće presude tvore dio konzistentne politike sudaca u ovom periodu.

Pristalice teorije zavjere (u koje ne uključujem Erica) žele ili da nas uvjere da su prvobitne optužbe za Gotovinu i Markača i njihove prvobitne osude jednostavno bile dobro razrađena obmana koja je otvarala put ovim konačnim, unaprijed odlučanim oslobađajućim presudama. Ili žele da nas uvjere da kad god Haški sud proglašuje osobu krivom onda je legitiman, a kad donese oslobađajuću presudu, onda je to politički čin. Ali sud koji samo proglašava krivicu a nikada ne oslobađa nije pravi sud. Čak su i na Međunarodnom vojnom sudu u Nürnbergu na kojem se sudilo liderima nacističke Njemačke nakon Drugog svjetskog rata, troje od dvadeset četvoro optuženih – tj. jedna osmina optuženih visoko pozicioniranih zvaničnika nacističke Njemačke – oslobođeni. Svrha pravednog suđenja je da nema pretpostavke o krivici i da se okrivljeni smatraju nevinima dok se ne dokaže suprotno.

Ovaj autor je u prošlosti kritikovao Haški sud za povlačenje pred srbijanskim opstrukcijama njegovog rada, navodeći takve primjere kao neuspjeh da se podigne optužnica protiv vodećih pripadnika udruženog zločinačkog poduhvata iz Srbije i Crne Gore; odbacivanje tačke optužnice za genocid u predmetu Radovana Karadžića; te cenzura zapisnika Vrhovnog vijeća odbrane. Međutim, oslobađanje Perišića nije dio tog šablona; on je već bio uhapšen i osuđen, tako da je prevaziđen eventualni srbijanski otpor u njegovom slučaju.

Jedno je optužiti Haški sud za traljave ili neprincipijelne kompromise i povlačenja, ali je sasvim druga stvar optužiti ga za lažiranje krivice ili nevinosti osumnjičenih. Ako ostavimo odbacivanje dijela optužnice kod Karadžića, ovaj autor nikada nije optužio Sud da je oslobodio nekog krivog ili osudio nevinog. Nisam, na primjer, kritikovao njegovu prvobitnu osudu u predmetu Gotovina i Markač. Niti sam kritikovao oslobađanje Milutinovića ili Miroslava Radića (jednog od tri oficira JNA optuženog za masakr u vukovarskoj bolnici). Na neki način sam zaprepašten da toliko ljudi, svih nacionalnosti i političkih ubjeđenja, ima tako malo poštovanja prema principu da je konačna odluka o tome da li je neko nevin ili kriv ipak na sudu. Naravno, moguće je i da sud učini pogrešku i da pravda podbaci. Ali podbacivanje pravde zahtijeva pažljivo objašnjenje o tome kako je do toga došlo, a ne samo razdražljivu osudu.

U predmetu Perišić, suština neslaganja između većine u Sudskom vijeću i većine u Žalbenom vijeću bila je što je ovo prvo smatralo da „prema strategiji VRS nema jasne razlike između vojnog ratovanja protiv bosanskohercegovačkih snaga i zločina počinjenih nad civilima i/ili osobama koje nisu aktivno učestvovala u neprijateljstvima“, a drugo zaključuje da „VRS nije bila organizacija čija su djela bila

zločinačka per se; umjesto toga, bila je to vojska koja vodi rat“, mada i ona koja je bila uključena u zločinačke aktivnosti. Prema tome, Sudsko vijeće je smatralo da nema jasne razlike između zakonitih i kriminalnih aktivnosti Vojske RS-a, a Žalbeno vijeće je smatralo da ima.

Osim toga, Sudsko vijeće je presudilo da, iako se ne može dokazati da je vojna pomoć koju je davao Perišić Vojsci RS-a konkretno imala za cilj da podrži njene zločinačke a ne legalne aktivnosti, ipak, budući da je jasno znao da će njegova pomoć biti upotrijebljena za zločinačke aktivnosti u Sarajevu i Srebrenici, kao i za legalne vojne ciljeve, proglašen je krivim za pomaganje i podsticanje zločinačkih aktivnosti. Ali Žalbeno vijeće je pak presudilo da, budući da se nije moglo dokazati da je imao namjeru da njegova vojna pomoć bude upotrijebljena za zločinačke a ne legalne vojne ciljeve, nije moguće proglasiti ga krivim za zločinačku nakanu, te stoga, krivim za pomaganje i podsticanje zločina Vojske Republike Srpske.

Drugim riječima, malo je neslaganja dva Vijeća u vezi sa činjenicama ovog predmeta (što se tiče bosanskog dijela), a glavno neslaganje je u tome kakav se zaključak može izvući. Ovo neslaganje nije ekvivalentno onome između Sudskog vijeća i Žalbenog vijeća u predmetu Gotovine i Markača, kada su Vijeća imala osnovno neslaganje po pitanju činjenica; tj. o tome da li je Hrvatska vojska namjerno granatirala civilne mete sa namjerom da ukloni srpsko stanovništvo iz takozvane Krajine. U predmetu Perišić, Žalbeno vijeće nije odbacilo nesigurno ubjeđenje zasnovano na prilično prividnom tumačenju događaja, kao što je to bio slučaj kod oslobađajuće presude Gotovini i Markaču. Zauzvrat je donijelo drugačiji zaključak o prirodi krivice od onoga koji je donijelo Sudsko vijeće.

U ovom neslaganju, moje simpatije su u potpunosti na strani Sudskog vijeća i pozdravljam izdvojeno mišljenje suca Žalbenog vijeća Liu Daquna koji je naveo da oslobađanjem Perišića Žalbeno vijeće previsoko postavlja granicu za osude na osnovi pomaganja i podsticanja. Međutim, ostavimo po strani osobne simpatije, te na osnovu shvatanja da suci trebaju u potpunosti biti nepristrasni, zaključci oba Vijeća mogu se legitimno izvući iz činjenica. Nažalost, konzervativniji zaključak Žalbenog vijeća je taj koji ja predviđam da suci Haškog suda obično donose. Moj kolega Florian Bieber je pametno rekao da „reći da nisu sve aktivnosti Vojske RS-a kriminalne je toliko ubjedljivo kao i kada se kaže da se mafija ne bavi samo kriminalom, pa podržati je ne znači da je to ‘pomaganje i podsticanje’ kriminala“. Po toj analogiji, Perišić se može usporediti sa moćnim biznismenom koji donira novac, vozila i imovinu dobrotvornoj organizaciji za koju se zna da je paravan za mafijaške aktivnosti. Čak i da zna stvarnu svrhu te organizacije, sudovi ga neće tako lako osuditi. Na kraju krajeva, Al Capone je bio osuđen samo za utaju poreza.

To nas dovodi do konačnog razloga Perišićevog oslobađanja: predmet koji je protiv njega vodilo Tužiteljstvo, zasnivajući se na modelu krivice koja je bila pravno kontraverzna, nije bio jak. Tužiteljstvo nije bilo u stanju dokazati njegovu namjeru da počini zločin, niti da je pomoć koju je davao Vojsci RS-a bila usmjerena za dalje zločine. Nije bilo u stanju direktno ga povezati sa bilo kojim konkretnim zločinom. Moglo je samo dokazati da je pomagao i podsticao vojsku - VRS - za koju je znao da učestvuje u zločinima, ali koja je učestvovala i u legalnim vojnim aktivnostima.

Drugi razlog zašto je ovaj predmet Tužiteljstva bio slab tiče se pitanja komandne odgovornosti. Sudsko vijeće je presudilo da Perišić nije imao komandnu odgovornost nad snagama Vojske RS-a, ali da je imao takav autoritet nad „Spskom vojskom Krajine“ (SVK - takozvani „hrvatski Srbi“), te da je pomagao i podsticao Vojsku RS-a koja je učestvovala u zločinima u Sarajevu i Srebrenici, te ga time osudilo za nekažnjavanje pripadnika SVK koji su granatirali Zagreb u maju 1995. godine, ubivši i ranivši civile. Ali je Sudsko vijeće priznalo da je Perišić naredio SVK da ne granatira Zagreb, ali je ta naredba zanemarena, jer su odlučili da poslušaju naredbe Milana Martića, „predsjednika Republike Srpska Krajina“, da granatiraju grad. Ovo implicitno priznavanje da Perišić nije imao efektivnu komandnu odgovornost nad snagama SVK stvorilo je osnovu da Žalbeno vijeće odbaci da ga osudi za ratni zločin u Zagrebu - pa se čak i sudac Liu, koji je imao izdvojeno mišljenje u oslobađanju Perišića za Sarajevo i Srebrenicu, složio sa većinom po ovoj tački. Drugim riječima, Tužiteljstvo je odlučilo podići optužnicu protiv nekoga ko nije imao komandnu odgovornost nad snagama bosanskih Srba krivim za zločine u Bosni (Sarajevo i Srebrenica) te samo nejasnu komandnu odgovornost nad snagama hrvatskih Srba krivim za zločine u Hrvatskoj (Zagreb).

Kako sam i sam radio kao istražitelj ratnih zločina na Haškom sudu, nisam uopće iznenađen da Tužiteljstvo nije uspjelo uvjeriti četiri od pet sudaca (i jednog od tri u prvom Sudskom vijeću). Općenito govoreći, predmeti koji se odnose na visoko pozicionirane počinitelje daleko od zločinačke baze komplicirani su ako ne postoji jasna i precizna komandna odgovornost. Stoga, bilo je relativno lako izgraditi predmet protiv Miloševića za ratne zločine na Kosovu, gdje je njegova komandna odgovornost (jer je bio predsjednik Federativne republike Jugoslavije) bila jasna. Kompliciranije je uraditi to za Bosnu u kojoj (kao predsjednik Srbije) nije bio. U takvim slučajevima gdje dokazi *de jure* odgovornosti nedostaju, tužitelji trebaju snažne dokaze *de facto* odgovornosti.

Ali Perišić nije bio Milošević, Karadžić ili Mladić. Nije bio u vrhu srbijansko-crnogorskog-JNA vođstva koje je planiralo i poticalo ratove protiv Hrvatske i Bosne, a njegovo ime nije na spisku glavnih pripadnika Udruženog zločinačkog poduhvata navedenom u optužnicama Miloševiću. Bio je komandant Artiljerijskog školskog centra u Zadru u Hrvatskoj, a u januaru 1992. godine postao je komandant 13. Korpusa JNA, stacioniranog u Bileći u Hercegovini. U ovim ulogama koje su bile manje primarne važnosti, direktno je učestvovao u ratovima u Hrvatskoj i Bosni. Da je Tužiteljstvo odlučilo da ga optuži za ratne zločine koje su počinile njegove snage u ovom periodu, vjerovatno bi bio osuđen. Međutim, to se nije desilo.

Tri glavne faze masovnih ubistava koja su izvele srpske snage u bosanskom ratu bile su inicijalni srpski blitzkrieg u proljeće, ljeto i jesen 1992. godine, što je za rezultat imalo srbijansko osvajanje otprilike 70% bosanske teritorije; opsada Sarajeva koja je trajala od proljeća 1992. godine do jeseni 1995. godine; te masakr u Srebrenici u julu 1995. godine. U prvom je bilo daleko najviše žrtava; prema brojkama Istraživačko-dokumentacionog centra Mirsada Tokače, više Bošnjaka je ubijeno u Podrinju (Istočna Bosna) 1992. godine nego 1995. godine kada je počinjen masakr u Srebrenici. Pored toga, regularne srpske vojne snage koje su poduzele inicijalni blitzkrieg su do 19. maja 1992. godine formalno bile u sastavu JNA i ne samo *de facto* nego i *de jure* pod komandom i kontrolom Srbije i Crne Gore, u formi krnjeg jugoslavenskog federativnog

predsjedništva sačinjenog od članova iz Srbije i Crne Gore, te visoke komande JNA/VJ.

Da je Haško tužiteljstvo optužilo vrhovne komandante JNA i članove jugoslavenskog Predsjedništva (iz Srbije i Crne Gore) koji su komandovali tim srpskim snagama tokom blitzkriega, a prije toga napadom na Hrvatsku, bez sumnje bi uspjelo i direktna odgovornost Srbije za rat u Bosni bila bi pravno ustanovljena. Vjerovatniji bi bio uspješan ishod, s obzirom da je par tih ratnih zločinaca bio toliko ljubazan da su čak i objavili memoare ili dnevnike u kojima priznaju da su planirali rat.

Međutim, 19. maja 1992. godine, tek proglašena Federativna republika Jugoslavija (FRJ), koja se sastojala od Srbije i Crne Gore, formalno je povukla snage iz Bosne, a vojska bosanskih Srba - VRS -formalno je osnovana. Time je prestala *de jure* kontrola srbijanskog političkog i vojnog vođstva nad snagama bosanskih Srba. Osim toga, Sudsko vijeće koje je osudilo Perišića presudilo je da ustvari srbijansko vođstvo u ovom periodu nije imalo ni *de facto* kontrolu nad snagama bosanskih Srba - kao i Međunarodni sud prave u svojoj presudi donesenoj 2007. godine u predmetu Bosna protiv Srbije. Dogovor po kojem će ratovanje bosanskih Srba biti formalno neovisno od Beograda sklopljen je sa svjesnom namjerom srbijanskog vođstva da izbjegne optužbe za agresiju i umiješanost u rat u Bosni. Naravno, Srbija je nastavila pružati znatnu finansijsku i vojnu pomoć snagama bosanskih Srba. Ali trebalo je biti jasno svakom poštenom istražitelju ratnih zločina da će osuđivanje vojnih komandanata FR Jugoslavije za ratne zločine u Bosni nakon 19. maja 1992. godine biti mnogo teži zadatak.

Momčilo Perišić je postao načelnik Generalštaba Vojske FRJ, VJ, tek u augustu 1993. godine, a optužnica Haškog suda protiv njega pokriva samo aktivnosti iz tog perioda. Politiku pomoći Vojsci RS-a ustanovili su njegovi prethodnici, te iako je bio snažan pristalica te politike i očito ju je institucionalizirao, teško da je bio njen arhitekt. Čak i u vezi sa opsadom Sarajeva - što je jedan od dva zločina za koja se Perišić teretio - srpsko ubijanje civila dostiglo je svoj vrhunac u proljeće i ljeto 1992. godine i znatno se smanjilo poslije, a naročito od vremena kada je Perišić preuzeo komandu (prema Tokačnim brojkama). Načelnik Generalštaba stoga je bio loš izbor pojedinca koji se tereti za ratne zločine u periodu od augusta 1993. godine; iako nije bio samo figura kao predsjednik Milutinović i imao je stvaran autoritet na poziciji od velikog značaja, na kraju krajeva bio je samo jedan od Miloševićevih zamjenjivih oficira; malo više od jednog zupčanika, iako povelik, u vojnoj mašini, a naročito u dijelu mašine čije je krivica za stvarne ratne zločine u to vrijeme bila sekundarna, budući da je Miloševićev režim prenio većinu ubijanja na nekog drugog - Vojsku RS-a.

Da su haški tužitelji ikada shvatili hronologiju i organizaciju srpske agresije na Bosnu, mogli su izbjeći ovako jadnu odluku. Ali jasno je iz memoara Carle del Ponte da je i ona uvijek to nejasno shvatala. Ona nebulozno pripisuje primarnu i jednaku odgovornost za rat u cjelini dvjema osobama - Slobodanu Miloševiću i Franji Tuđmanu, ali nije u stanju objasniti kako se ta odgovornost prevodi u formu u kojoj se vodio taj rat. Iako njoj pripada zasluga za izbjegavanje usko legalističkog i pravničkog pristupa gonjenima za ratne zločine i za pokušaj da se sagleda veća slika ovog rata - te time i za insistiranje na optužbama za genocid uprkos konzervativnom otporu nekih od njenih kolega - velika slika koju je ona vidjela bila je pogrešna. Njena polazna tačka nije bila globalna systemska analiza agresije, već očito veliki zločini za koje je ona

sama, kao nestručnjak za pitanja rata, znala – opsada Sarajeva i masakr u Srebrenici.

U svojim memoarima, bivša glasnogovornica Del Ponteove, Florence Hartmann sjeća se da je Del Ponteova insistirala, između ostalog, da sam Milošević bude optužen za Srebrenicu i Sarajevo, čemu su se protivili Geoffrey Nice i ostali, koji su se bojali da neće uspjeti ubijediti suce u valjanost optužbe. Del Ponteova je dakle bila motivirana ne baš pohvalnom željom da osigura da srbijansko vođstvo ne izbjegne odgovornost za ubistva u Bosni, ali njena analitička konfuznost je osigurala da se njen plan ne izvrši dobro. U svjetlu Perišićeve oslobađajuće presude, Niceov oprez, po sjećanju Hartmannove, čini se u potpunosti opravdanim. Rekavši to, vrijedi ponoviti da je Perišićeva optužba obuhvatila samo period od augusta 1993. godine, kada je on bio načelnik Generalštaba, a ne period kada je zapravo započela srpska agresija i kada je počinjeno najviše ubistava. Stoga, tvrdnje Dačića i Novinske agencije Sense da ova presuda oslobađa Miloševića i Srbiju krivice za agresiju na Bosnu i Hrvatsku i za opsadu Sarajeva nisu utemeljene. Osim toga, kako je već rečeno, Žalbeno vijeće nije ustvari promijenilo činjenice koje je ustanovilo Sudsko vijeće: da je Vojska RS-a bila uključena u zločinačke aktivnosti, u Sarajevu i Srebrenici, i da joj je vojska Srbije pomagala i podsticala je u tome.

Na twitteru, Luka Mišetić, advokat koji je uspješno zastupao Gotovinu, kratko spominje „tamno nasljeđe Carle del Ponte: Perišić, Haradinaj, Orić, Gotovina, Čermak, Markač, Boškoski, Halilović – sviju optužila CDP, svi oslobođeni.“ Neuspjeh Haškog suda je u tome što Tužiteljstvo nije uspjelo da osigura osude onima protiv kojih je podiglo optužnicu, a ne suci kojima su njegovi predmeti bili neubjedljivi.

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.